Raadsvoorstel

Vergaderdatum	5 maart 2026
Portefeuillehouder	S. Nijssen
Behandelend ambtenaar	R. van Kalken/F. Frowijn
Afdeling/team	Leefomgeving
Status	Openbaar

Onderwerp

9e Wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ), Kadernota ODIJ 2027 en Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. *Als zienswijze ten aanzien van de 9e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kan instemmen met deze wijziging.*
2. *Als wensen en bedenkingen ten aanzien van de Kadernota ODIJ 2027 aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kennis heeft genomen van de Kadernota en verwacht dat de ODIJ – conform de brief van 23 juli 2024 van de Waterlandgemeenten aan de ODIJ – blijft inzetten op mogelijke bezuinigingen, gelet op de aanzienlijke financiële uitdagingen waarvoor gemeenten de komende jaren staan.*
3. *Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026.*

Kern van het voorstel

De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) voert voor zijn deelnemers wettelijke VTH-milieutaken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) en aanvullende taken uit. Het landelijke Interbestuurlijk Programma (IBP)-VTH heeft laten zien dat ODIJ kwalitatief goed functioneert, maar een structurele disbalans kent tussen taken en capaciteit/financiën. Daarom is het Programma Toekomstbestendig ODIJmond gestart bestaande uit een actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), een herijking van de financiering en een organisatieontwikkeling.

9e Wijziging GR ODIJ

Het nu voorliggende 9e wijzigingsvoorstel van de GR versterkt de bestuurlijke verhoudingen, de rolscherpte en de financieringsstructuur. Het 9e wijzigingsvoorstel omvat de volgende veranderingen:

- Het aanpassen van de stemverhoudingen, zodat deze aansluiten bij de omvang van het totale takenpakket dat een deelnemer bij de ODIJ belegt.
- Alle deelnemers participeren voortaan in de GR via een mandaat op basis van hetzelfde mandaatbesluit.

- Maatwerk blijft mogelijk, maar wel op basis van uniforme uitgangspunten die voor alle deelnemers gelden.
- Uittreding en desintegratie worden specifiek geregeld, met als uitgangspunt: ‘wie breekt, betaalt’, op basis van redelijkheid en billijkheid.
- De herijkte financieringsstructuur en bijbehorende spelregels worden verankerd in de GR.
- De basis wordt gelegd voor een uniforme DVO-structuur.
- Er ontstaat meer duidelijkheid in de rolverdeling tussen de deelnemers en de ODIJ, met rolscherpte voor de deelnemers als opdrachtgever en voor de ODIJ als opdrachtnemer.

Kadernota
In de Kadernota 2027 wordt de toekomstbestendigheid van de ODIJ verder geborgd via een financiële versterking en een uitbreiding van de uitvoeringsorganisatie. Door de inzet van extra structurele middelen stijgt het omzetvolume van de dienst met ongeveer 20% (€ 2,6 miljoen). Hiervan is € 1,7 miljoen bestemd voor de dekking van bestaande vaste kosten, waarmee het meerjarige begrotingstekort wordt opgelost. De resterende € 0,9 miljoen wordt ingezet voor het versterken van de uitvoeringsorganisatie. Diverse onderdelen van de bedrijfsvoering, zoals hardware, ICT-licenties, werkplekken en overhead, worden hiermee op het minimaal noodzakelijke niveau gebracht. Daarnaast wordt de organisatie versterkt met 7,27 FTE.

Het Uitvoeringsprogramma 2026
Het Uitvoeringsprogramma beschrijft tot slot hoe de ODIJ in 2026 uitvoering geeft aan de basistaken milieu, de overige milieutaken en de DVO-taken (Dienstverleningsovereenkomst). Na eerdere constateringen van achterstanden in het milieutoezicht is in 2024 en 2025 ingezet op verdere beheersmaatregelen met een realistische programmering op basis van beschikbare capaciteit en duidelijke keuzes in prioriteiten. In 2026 wordt ingezet op het verder inlopen en voorkomen van achterstanden, met name op het gebied van milieutoezicht en de actualisatie van vergunningen. De achterstanden zijn overigens al voor een belangrijk deel weggewerkt. De uitvoering van het Uitvoeringsprogramma 2026 past binnen de vastgestelde begroting en de bestaande afspraken met de Omgevingsdienst IJmond.

Voorstel
Voorgesteld wordt:
- Als zienswijze ten aanzien van de 9e wijziging van de GR aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kan instemmen met deze wijziging;
- Als wensen en bedenkingen ten aanzien van de Kadernota ODIJ 2027 aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kennis heeft genomen van de Kadernota en verwacht dat de ODIJ – conform de brief van 23 juli 2024 van de Waterlandgemeenten aan de ODIJ – blijft inzetten op mogelijke bezuinigingen, gelet op de aanzienlijke financiële uitdagingen waarvoor gemeenten de komende jaren staan.
- Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma 2026.

Bijlagen

B1. Voorstel 9e wijziging GR ODIJ (kenmerk: 1891811)
B2. Wijziging GR was-wordt-tabel (kenmerk: 1891811)
B3. a.Kadernota ODIJ 2027 (kenmerk: 1891811)
B3 b.Bijlage Kadernota - Herijking van de financiering ODIJ (kenmerk: 1891811)
B4. Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026 (kenmerk: 1891811)
B5. Brief aan de ODIJ (kenmerk: 1891811)

Argumenten

1. De wijzigingen in de GR zijn in lijn met de doelstellingen van het Programma Toekomstbestendig IJmond. Het nu voorliggende 9e wijzigingsvoorstel van de GR versterkt de bestuurlijke verhoudingen, de rolscherpte en de financieringsstructuur. Het wijzigingsvoorstel is daarom ook in lijn met de belangen van de gemeente.
2. Met de voorliggende Kadernota zet de ODIJ stappen naar een meer toekomstbestendige organisatie. In de Kadernota wordt het meerjarige begrotingstekort opgelost, de financieringsstructuur herijkt en wordt de kwaliteit van de dienstverlening gewaarborgd.
3. Het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026 is opgesteld op basis van gemeentelijk beleid, vigerende wet- en regelgeving en actuele ontwikkelingen.

Achtergrond

De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) is een gemeenschappelijke regeling (GR) waarin de gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en Provincie Noord-Holland deelnemen.

Als regionale uitvoeringsdienst voert de ODIJ een verplicht door gemeenten en provincie in te brengen basistakenpakket milieu uit dat betrekking heeft op vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-milieutaken). Daarnaast voert de ODIJ Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) uit voor gemeenten op het terrein van bijvoorbeeld overige milieutaken, RO-taken, drank/horeca, omgevingsvergunningen, brandveiligheid en het energiebesparingsakkoord.

In 2022 is het landelijke Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH) gestart om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren, met als doel de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Hierbij werd onder andere aandacht besteed aan robuuste omgevingsdiensten, betere informatievoorziening, kennisdeling, onafhankelijke uitvoering en monitoring van milieutoezicht. Op basis van dit IBP-traject is duidelijk geworden dat de ODIJ sterk wordt gewaardeerd om haar nabijheid, flexibiliteit, kennisniveau en kwaliteit van uitvoering. Tegelijkertijd is ook duidelijk geworden dat de organisatie al meerdere jaren kampt met een disbalans tussen (nieuwe en veranderende) taken en de beschikbare capaciteit/financiën, waardoor de ODIJ zijn taken niet meer volledig kan uitvoeren en er achterstanden zijn ontstaan. Extra investeringen in de GR bleken noodzakelijk.

In het verlengde van het IBP-VTH heeft de ODIJ als zelfkritische dienst ook zelf geconstateerd dat de organisatie te sterk steunt op incidentele middelen en dat de aansluiting tussen de opdracht en beschikbare middelen de komende jaren zou moeten worden verbeterd. Het Programma Toekomstbestendig ODIJmond werd opgestart. Dit Programma is erop gericht om de organisatie operationeel en financieel in controle te brengen mede gelet op de robuustheidscriteria vanuit het IBP-VTH. Het Programma Toekomstbestendig ODIJmond bestaat uit vier sporen:

1. Een actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR);
2. Een structuurwijziging t.a.v. de Dienstverleningsovereenkomsten (DVO);
3. Het herijken van de financieringsstructuur; en
4. De doorontwikkeling van de interne organisatie; met het op orde brengen van de basis, werkt de ODIJ naar een toekomstbestendige organisatie.

De raden van de deelnemende gemeenten zijn inmiddels uitgebreid over de inhoud van het Programma Toekomstbestendig ODIJ en de financiële consequenties geïnformeerd, onder andere via de begrotingswijziging ODIJ 2025, diverse informatiesessies voor raadsleden en een webinar ‘Toekomstbestendig ODIJmond’.

In het onderhavige raadsvoorstel ligt nu spoor 1 voor: de actualisatie van de GR. Daarnaast kunnen de raden van de deelnemende gemeenten kennisnemen van de Kadernota 2027 en van het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026.

Wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling

De GR wordt herzien om beter aan te sluiten op de huidige samenwerking tussen de ODIJ en zijn deelnemers. Gemeenten en de provincie participeren op verschillende manieren in de GR, wat leidt tot een disbalans in bestuurlijke verhoudingen, financiële bijdragen en risico's, bijvoorbeeld wanneer een gemeente besluit bepaalde taken niet langer bij de ODIJ te beleggen. Dit heeft in de loop der jaren een complexe structuur opgeleverd. Ook op tactisch en operationeel niveau is het belangrijk duidelijke afspraken te maken over continuïteit, flexibiliteit en kaders, zodat de deelnemers hun rol als opdrachtgever en de ODIJ zijn rol als opdrachtnemer goed kunnen vervullen.

Het 9e wijzigingsvoorstel omvat de volgende veranderingen:

- Het aanpassen van de stemverhoudingen, zodat deze aansluiten bij de omvang van het totale takenpakket dat een deelnemer bij de ODIJ belegt.
- Alle deelnemers participeren voortaan in de GR via een mandaat op basis van hetzelfde mandaatbesluit.
- Maatwerk blijft mogelijk, maar wel op basis van uniforme uitgangspunten die voor alle deelnemers gelden.
- Uittreding en desintegratie worden specifiek geregeld, met als uitgangspunt: 'wie breekt, betaalt', op basis van redelijkheid en billijkheid.
- De herijkte financieringsstructuur en bijbehorende spelregels worden verankerd in de GR.
- De basis wordt gelegd voor een uniforme DVO-structuur.
- Er ontstaat meer duidelijkheid in de rolverdeling tussen de deelnemers en de ODIJ, met rolscherpte voor de deelnemers als opdrachtgever en voor de ODIJ als opdrachtnemer.

In bijlage 1 wordt beschreven welke wijzigingen worden voorgesteld en waarover de raad zienswijzen kan indienen. In bijlage 2 is een 'was–wordt'-tabel opgenomen, die inzicht geeft in de voorgestelde wijzigingen.

Kadernota 2027

De Kadernota vormt de basis voor de programmatische en financiële uitwerking van de Begroting ODIJ 2027. Het doel is de organisatie toekomstbestendig te maken door de basis structureel op orde te brengen: inhoudelijk, organisatorisch en financieel.

Eind 2023 is er binnen de ODIJ een bestuurlijk gesprek gestart over een meer robuuste ODIJ tegelijk met het landelijke traject om te beoordelen of omgevingsdiensten zelfstandig robuust zijn. In het verlengde daarvan werkt de ODIJ sinds 2024 aan het Programma Toekomstbestendig ODIJmond om de basis op orde te brengen door het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereen-komsten en de financieringsstructuur.

Uit de analyse 'Twee zijden van de medaille' (2024) blijkt dat ODIJ efficiënt werkt, maar dat de beschikbare financiële middelen structureel tekortschieten om alle wettelijke taken ook op de langere termijn volledig te kunnen blijven uitvoeren. Ook landelijke eisen verplichten tot een verdergaande professionalisering. Met deze kadernota wordt daarom:

- het meerjarige begrotingstekort opgelost;
- de financieringsstructuur herijkt;
- de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening geborgd.

Begrotingstekort
Door de inzet van extra structurele middelen stijgt het omzetvolume van de dienst met ongeveer 20% (€ 2,6 miljoen). Hiervan is € 1,7 miljoen bestemd voor de dekking van bestaande vaste kosten, waarmee het meerjarige begrotingstekort wordt opgelost. De resterende € 0,9 miljoen wordt ingezet voor het versterken van de uitvoeringsorganisatie. Diverse onderdelen van de bedrijfsvoering, zoals hardware, ICT-licenties, werkplekken en overhead, worden hiermee op het minimaal noodzakelijke niveau gebracht. Daarnaast wordt de organisatie versterkt met 7,27 FTE.

Financieringsstructuur
Afgelopen jaar heeft de ODIJ zijn financieringsstructuur herijkt en de benodigde financiële middelen per deelnemer bepaald waarmee de ODIJ zijn taken kan blijven uitvoeren met inachtneming van toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening. De financieringsstructuur, de regels die daarbij horen, alsook het financieel effect zijn beschreven in de Kadernota 2027. Het uurtarief voor 2027 bedraagt € 116,95 en betreft een integraal tarief voor zowel de wettelijke verplichte taken als de overige taken, inclusief overhead, opleiding (3%) en innovatie (1%, volgens de landelijke robuustheidseisen). De nieuwe financieringsstructuur is gebaseerd op het daadwerkelijke urenbeslag per deelnemer, met een voorafgaande inschatting en een afrekening op basis van werkelijk bestede uren. Deze systematiek wordt voorlopig toegepast voor een periode van vier jaar, met een evaluatie na twee jaar.

Dienstverlening
Met bovenstaande maatregelen borgt de ODIJ het minimaal noodzakelijke uitvoeringsniveau om blijvend bij te dragen aan de bescherming van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij is onder meer ook gekeken naar de controlefrequentie bij bedrijven, de inzet op projecten die het primaire proces ondersteunen, de verdeling van de capaciteit over de behandeling van nieuwe meldingen en vergunningen en de actualisatie van bestaande vergunningen en het uniformeren van de dienstverlening (efficiëntiewinst). Belangrijke afweging daarbij was een benchmark waaruit naar voren kwam dat het huidige niveau van uitvoering door de ODIJ zich gemiddeld aan de onderkant bevindt van het niveau van uitvoering bij andere omgevingsdiensten. Ook komt de ODIJ uit een situatie waarin achterstanden zijn ontstaan, die gedeeltelijk nog moeten worden ingelopen. Het bestuur stelt als uitgangspunt dat deze niet meer moeten mogen ontstaan. Dit resulteerde in de volgende kaders voor de dienstverlening door de ODIJ:

- de VTH-taken moeten ten minste op het minimaal noodzakelijke uitvoeringsniveau blijven. Een verlaging van het ambitieniveau is onderzocht, maar zou risico's opleveren voor de milieukwaliteit en het toezicht;
- er moet worden ingezet op het verder inlopen en voorkomen van achterstanden, met name op het gebied van milieutoezicht en de actualisatie van vergunningen. De achterstanden zijn overigens al voor een belangrijk deel weggewerkt;
- vanaf 2027 worden projecten kostendekkend uitgevoerd;
- extra aandacht gaat uit naar:
  - de Omgevingswet;
  - indirecte lozingen;
  - milieuadvisering bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de organisatieontwikkeling betekent dit:
- een versterking van de interne sturing en het management (waarbij de overhead wordt aangepast aan de huidige organisatieomvang en efficiënt blijft ingericht);
- het versterken van de planning- & controlcyclus en van het datagedreven werken en de verantwoording;
- het investeren in goed werkgeverschap en opleidingen, ICT, ERP-systemen en dataveiligheid en in de modernisering van de financiële- en projectadministratie.

Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026

Het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026 beschrijft de taken die de ODIJ in 2026 uitvoert. Dit betreft het basistakenpakket milieu, overige milieutaken en taken die de ODIJ voor gemeenten uitvoert op basis van een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Conform artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit wordt het Uitvoeringsprogramma vastgesteld door het college en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad.

Basistakenpakket:
Het basistakenpakket milieu vormt de kerntaak van de ODIJ en bestaat uit taken die, in het belang van de bescherming van het milieu, verplicht moeten worden uitgevoerd door een Omgevingsdienst. Het betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven en bedrijfsmatige activiteiten met:

- complexe aspecten;
- een aanzienlijke milieu-impact;
- de noodzaak van een uniforme aanpak (gelijk speelveld);
- bovenlokale effecten of ketenproblematiek (zoals afvalstoffen, asbest, grond en bouwstoffen).

De ODIJ voert deze taken voor alle deelnemers uit. In 2026 wordt het risicogericht toezicht verder toegepast en doorontwikkeld, waarbij alle vergunningplichtige milieubelastende activiteiten jaarlijks worden gecontroleerd. Afstemming tussen toezicht en handhaving door de ODIJ en door de gemeente blijft daarbij essentieel.

Overige milieutaken:
Naast het basistakenpakket voert de ODIJ aanvullende milieutaken uit op grond van de GR, waaronder:

- uitvoering, advisering en beheer op de thema's bodem, luchtkwaliteit (waaronder stikstof), geluid, natuur en omgevingsveiligheid;
- uitvoering en advisering bij energievraagstukken, energietoezicht en de naleving van energiebesparingsverplichtingen;
- uitvoering van nieuwe wettelijke taken;
- advisering bij ruimtelijke ontwikkelingen en wijzigingen van het omgevingsplan, inclusief de doorwerking van milieuregels uit de bruidsschat naar het definitieve omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet.

DVO:
Tot slot voert de ODIJ verschillende plustaken uit voor gemeenten op basis van Dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Dit betreft:

- beleidsvoorbereidende en -uitvoerende taken binnen de fysieke leefomgeving. Voor Oostzaan gaat het om projecten die zijn gericht op:

  - de verduurzaming van bedrijven (energietoezicht)
  - een circulaire economie (werkgroep MRA circulaire economie en de Implementatie adviesrapport circulaire economie); en op
  - mobiliteit (Wet werkgebonden personen mobiliteit).

- de uitvoering van gemeentelijke VTH-taken die niet wettelijk bij ODIJ zijn belegd maar wel door de ODIJ worden uitgevoerd voor de gemeente. Het betreft het Bouwtoezicht en de taken in de in de onderstaande tabel die is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma op p.18/19:

Oostzaan

Uitvoering Toezicht en Handhaving Milieu	Prognose aantal	Prognose uren
Alcoholwet	17	170
Asbesttoezicht	13	78
Asbest/sloopmeldingen	38	72
Bodemtoezicht	34	136
Brandveiligheid advies	-	281
Brandveiligheid toezicht	-	187
Controle locatie met één of meer mba's waarvoor geen vergunningplicht geldt	58	812
Controle locatie met één of meer mba's waarvoor vergunningplicht geldt	9	180
Energiebesparingsplicht	4	56
Evenementenadvies	-	77
Evenemententoezicht	-	77
Indirecte Lozingen	1	14
Klachtenbeoordeling	26	108
Ondermijning	-	36

In 2026 wordt gewerkt aan de omzetting van de DVO naar een nieuwe structuur.

Kaders Uitvoeringsprogramma:
Het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026 is opgesteld op basis van gemeentelijk beleid, vigerende wet- en regelgeving en actuele ontwikkelingen, waaronder:

- de doorontwikkeling van het IBP-VTH en de landelijke kwaliteitscriteria voor omgevingsdiensten;
- de herijking van de Gemeenschappelijke Regeling en de afronding van de nieuwe financieringsstructuur per 1 januari 2027;
- verdere versterking van samenwerking met andere omgevingsdiensten en ketenpartners;
- toenemende aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), indirecte lozingen en omgevingsveiligheid;
- de verdere implementatie van de Omgevingswet;
- de versterking van de interne sturing, planning & control en het risicomanagement.

Na eerdere constateringen van achterstanden in het milieutoezicht is in 2024 en 2025 ingezet op verdere beheersmaatregelen. In 2026 wordt deze lijn voortgezet, met een realistische programmering op basis van beschikbare capaciteit en duidelijke keuzes in prioriteiten.

De uitvoering van het Uitvoeringsprogramma 2026 past binnen de vastgestelde begroting en de bestaande afspraken met de Omgevingsdienst IJmond.

Kanttekeningen

De juridische en beleidsmatige kaders zijn:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- De Gemeenschappelijke regeling ODIJ: De GR ODIJ is een openbaar lichaam met 15 deelnemers (14 gemeenten en de provincie NH). Binnen het kader van de GR voert de dienst, naast de taken beschreven in de GR, ook taken uit op basis van dienstverleningsovereenkomsten die met deelnemers separaat zijn afgesloten.

- De Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr): Het vaststellen van de 9e wijziging van de GR valt onder de bevoegdheid van de colleges van de deelnemers. Voordat de colleges een definitief besluit nemen, moeten zij de raden en Staten om hun zienswijzen vragen over de voorgestelde wijzigingen. Dit is een verplichting volgens artikel 1, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op de ontvangen zienswijzen geven de colleges een reactie. Daarna verlenen de raden en Staten hun toestemming, waarna de colleges het besluit formeel nemen. Raden en Staten kunnen hun toestemming alleen weigeren als de wijziging in strijd is met de wet of het algemeen belang, zoals vastgelegd in artikel 1, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
- De grondslag voor de raden voor afgeven van wensen en bedenkingen op de Kadernota is gebaseerd op artikel 147 lid 2 Gemeentewet en artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
- Het Uitvoeringsprogramma moet volgens artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit worden vastgesteld door het college en ter kennisname worden verzonden aan de gemeenteraad.

Financiële toelichting

De Kadernota van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) beschrijft de algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2027. De in de Kadernota opgenomen financiële kaders komen voor de raad niet onverwacht. In de afgelopen twee jaar hebben het college en de ODIJ de raad hierop immers al voorbereid, onder meer via de Najaarsrapportage 2024, de begrotingswijziging ODIJ 2025, het raadsbericht ‘Informatievoorziening Toekomstbestendig Omgevingsdienst IJmond’ de webinar ‘Toekomstbestendig ODIJmond’.en diverse raadsinformatiebijeenkomsten, waaronder die van 18 september 2025. Tevens heeft het college in 2025 ingezet op mogelijke besparingsopties ten aanzien van de financiële bijdrage aan de ODIJ, waarover de raad eveneens is geïnformeerd.

In het Algemeen Bestuur van 9 juli 2025 en tijdens de raadsinformatiebijeenkomsten werd nog uitgegaan van een uurtarief van € 115,00 voor 2027. In de Kadernota wordt echter een uurtarief van € 116,95 gehanteerd. Deze stijging is het gevolg van besluiten die in de periode tussen 9 juli en 1 oktober 2025 door meerdere gemeenten, waaronder Oostzaan, zijn genomen om minder taken af te nemen bij de ODIJ. Hierdoor daalde het totaal aantal afgenomen uren, wat – bij gelijkblijvende vaste kosten – heeft geleid tot een lichte stijging van het uurtarief.

Deelnemer	IST begroting	IST in uren	IST in fte	SOLL in uren	SOLL in fte	SOLL begroting	Verschil in uren	Verschil in FTE	Verschil begroting
Beverwijk	€ 1.752.827	16.773	12,52	16.784	12,72	€ 1.962.918	11	0,20	€ 210.091
Bloemendaal	€ 452.354	4.329	3,23	4.808	3,64	€ 562.304	479	0,41	€ 109.950
Edam-Volendam	€ 465.008	4.450	3,32	5.634	4,27	€ 658.906	1.184	0,95	€ 193.898
Haarlem	€ 1.913.375	18.310	13,66	18.637	14,12	€ 2.179.629	327	0,45	€ 266.255
Heemskerk	€ 1.275.297	12.204	9,11	14.172	10,74	€ 1.657.440	1.968	1,63	€ 382.143
Heemstede	€ 383.170	3.667	2,74	4.821	3,65	€ 563.824	1.154	0,92	€ 180.654
Landsmeer	€ 963.404	9.219	6,88	9.654	7,31	€ 1.129.052	435	0,43	€ 165.648
Oostzaan	€ 563.390	5.391	4,02	6.038	4,57	€ 706.154	647	0,55	€ 142.765
Provincie Noord-Holland	€ 508.800	4.869	3,63	4.974	3,77	€ 581.718	105	0,13	€ 72.918
Purmerend	€ 799.305	7.649	5,71	10.216	7,74	€ 1.194.779	2.567	2,03	€ 395.474
Uitgeest	€ 616.016	5.895	4,40	7.906	5,99	€ 924.620	2.011	1,59	€ 308.604
Velsen	€ 2.408.876	23.051	17,20	18.738	14,20	€ 2.191.441	-4.313	-3,01	-€ 217.435
Waterland	€ 535.370	5.123	3,82	4.880	3,70	€ 570.724	-243	-0,13	€ 35.355
Wormerland	€ 813.711	7.787	5,81	7.588	5,75	€ 887.453	-199	-0,06	€ 73.742
Zandvoort	€ 1.304.832	12.486	9,32	14.373	10,89	€ 1.680.947	1.887	1,57	€ 376.116
Subsidie verstrekker	*€ 56.012*	536	*0,40*	0	0,00	€ 0	-536	*-0,40*	*-€ 56.012*
Totaal	**€ 14.811.744**	**141.739**	**105,78**	**149.223**	**113,05**	**17.451.910**	**7.484**	**7,27**	**2.640.166**

Voor de gemeente Oostzaan leidt dit tot een hogere bijdrage aan de ODIJ van € 142.765. Reeds in 2024 was de verwachting dat de bijdrage voor de gemeenschappelijke regeling (GR) vanaf 2027 structureel zou toenemen. Dit hield verband met incidentele uitbreiding van de uitvoeringscapaciteit bij de ODIJ, die naar verwachting structureel zou blijken (kenmerk: 1633666). In de najaarsrapportage 2024 is daarom vanaf 2027 een structureel bedrag van € 22.000 opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Daarnaast is in het raadsbericht “Informatievoorziening Toekomstbestendig Omgevingsdienst IJmond” van 2 september 2025 aangegeven dat een besparing mogelijk was door nog slechts de helft van de stimuleringsprojecten bij de ODIJ af te nemen. Deze besparing bedraagt € 17.500 voor Oostzaan en is reeds verwerkt in de hierboven genoemde hogere bijdrage aan de ODIJ van € 142.765. Wat nog niet is meegenomen, is het latere besluit om de resterende stimuleringsprojecten voortaan te financieren uit de CDOK-gelden (Rijkssubsidie). Overigens worden de bezuinigde stimuleringsprojecten alsnog gecontinueerd, maar uitgevoerd vanuit de OVER-organisatie en eveneens bekostigd vanuit deze Rijkssubsidie.

Op basis van het voorgaande moet in de Begroting Oostzaan 2027 het totaal geraamde budget voor de ODIJ worden verhoogd met € 103.265 (€ 142.765 − € 22.000 − € 17.500). Daarnaast wordt een bedrag van € 17.500 vanuit de CDOK-gelden (Rijkssubsidie) overgemaakt aan de ODIJ. Dit bedrag wordt separaat gefactureerd (budget CDOK). De grote verhoging van het totaal geraamde budget voor de ODIJ is het gevolg van de herverdeling van de financiering van de ODIJ o.b.v. de daadwerkelijke ureninzet. Er blijkt voor Oostzaan namelijk dat de gemeente de afgelopen jaren structureel te weinig heeft betaald voor hetgeen de gemeente ontvangt.

Vraag	**Antwoord**
1. Heeft dit voorstel financiële consequenties?	Ja
2. Zijn de financiële consequenties incidenteel?	Nee
3. Is er sprake van een investering?	Nee
4. Dekking binnen hetzelfde budget?	Nee
5a. Dekking exploitatie?	Ja
5b. Dekking reserve?	Nee
5c. Dekking voorziening?	Nee
6. Volledige dekking binnen begroting?	Nee De bijdragen uit de ODIJ worden gedekt uit de post: 62200 Milieubeleid algemeen 34443 Milieudienst. Er is nog niet voorzien in volledige dekking. De dekking moet worden gevonden in de Begroting Oostzaan 2027 – 2030 voor een bedrag van € 103.265,=.

Communicatie en vervolg

De kadernota vormt de basis voor de programmatische en financiële uitwerking van de begroting ODIJ 2027, die later dit jaar nog aan de raad zal worden aangeboden voor zienswijzen.

Het college van burgemeester en wethouders van Oostzaan, 20 januari 2026

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
D.J. van Huizen	M.D. Polak

Raadsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Oostzaan;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 20 januari 2026
Het advies van de commissie 19 februari 2026

Besluit

1. Als zienswijze ten aanzien van de 9e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kan instemmen met deze wijziging.
2. Als wensen en bedenkingen ten aanzien van de Kadernota ODIJ 2027 aan de ODIJ kenbaar te maken dat de raad kennis heeft genomen van de Kadernota en verwacht dat de ODIJ – conform de brief van 23 juli 2024 van de Waterlandgemeenten aan de ODIJ – blijft inzetten op mogelijke bezuinigingen, gelet op de aanzienlijke financiële uitdagingen waarvoor gemeenten de komende jaren staan.
3. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma ODIJ 2026.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Oostzaan,
gehouden op 5 maart 2026

de griffier,	de voorzitter,
Z.A. de la Cruz	M.D. Polak